

Mobiele kaarten op juiste schaal voor gebruikers

Peter van Oosterom, TU Delft, RGI-233 MobiMaps

23 EN 24 SEPTEMBER 2009 - DE DOELEN - ROTTERDAM

GIS CONFERENTIE '09

GIS WERKT!

Usable well scaled mobile maps (RGI-233)

- Richt zich op voor consumenten bruikbare mobiele kaarten op de juiste schaal.
  - Automatische kaartgeneralisatie met regelmatig in- en uitzoomen d.m.v. geleidelijke (smooth) zoom en kaartopbouw.
  - Mobiel kaartgebruik en de eisen die daarbij worden gesteld door gebruikers.
- Partners:
  - TU Delft (Onderzoek)
  - ITC (Onderzoek)
  - TNO Defensie en Veiligheid (Onderzoek)
  - ESRI (Industrie)
  - 1Spatial (Industrie)
  - Gemeente Amsterdam (Gebruiker)
  - ANWB (Gebruiker)

Waarom de focus op mobiele apparaten?

- De verhoogde mobiliteit van consumenten vraagt of effectieve manieren om geografische oriëntatie en navigatie te ondersteunen.
- De mogelijkheden van mobiele apparaten worden steeds groter.
- Mobiele apparaten worden goedkoper.
- Veel relevante informatie is locatiegebonden, “location-based services”.

Uitdagingen

- Technologie
  - Batterij, netwerk, interactie, visualisatie
- Omgeving
  - Temperatuur, licht, geluid
- Sociaal
  - Privacy, acceptatie, personalisatie (aanpassing aan gebruiker, taak en omgeving)

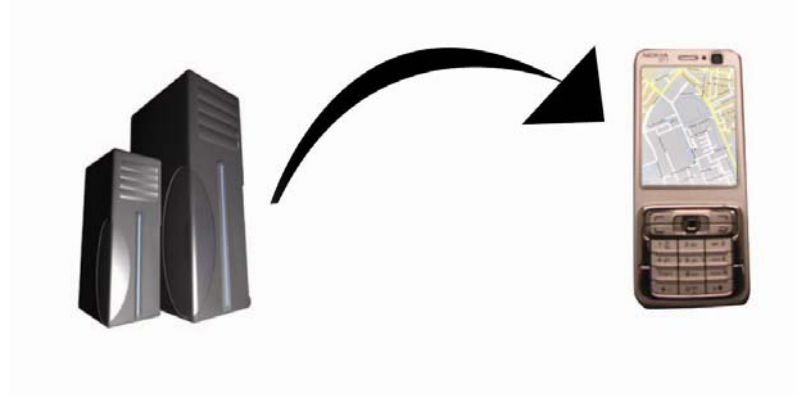

Onderwerpen presentatie

- Introductie

- Smooth zooming en panning, TU Delft

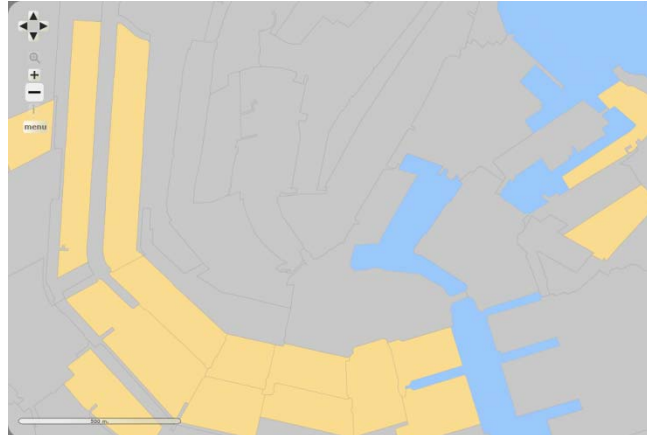
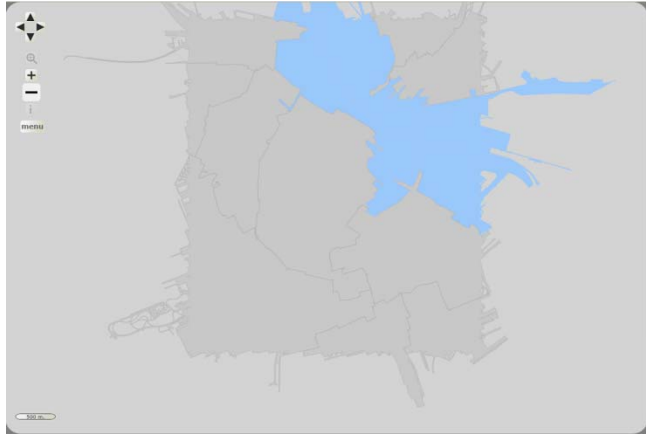
- Gebruikersgericht ontwerpen
  - Declutter van schermen, TNO
  - Veldexperiment geo-identificatie

Smooth panning en zooming

- TU Delft: Theo Tijssen, Arta Dilo, Martijn Meijers, Arjen Hofman en Peter van Oosterom
- Topological Generalized Area Partitioning (tGAP)
- Nieuwe algoritmen en datastructuren voor geleidelijke generalisatie naar alle gewenste detailniveaus
- Progressieve data transfer: steeds meer detail
- Prototypen zijn ontwikkeld samen met Universiteit van Hannover, 1Spatial en ESRI

Prototype

Idee voor oplossing tGAP

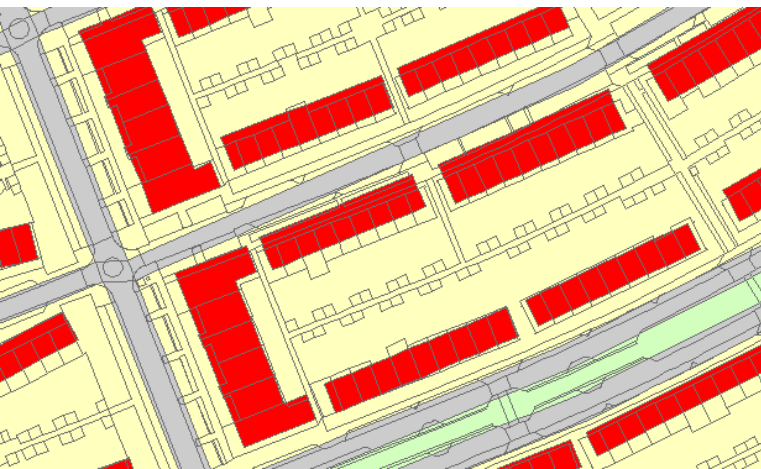
tGAP = topological Generalised Area Partition

- Vlakobjecten herhaald samenvoegen → boomstructuur

Nadeel: kwaliteit resultaat is niet optimaal

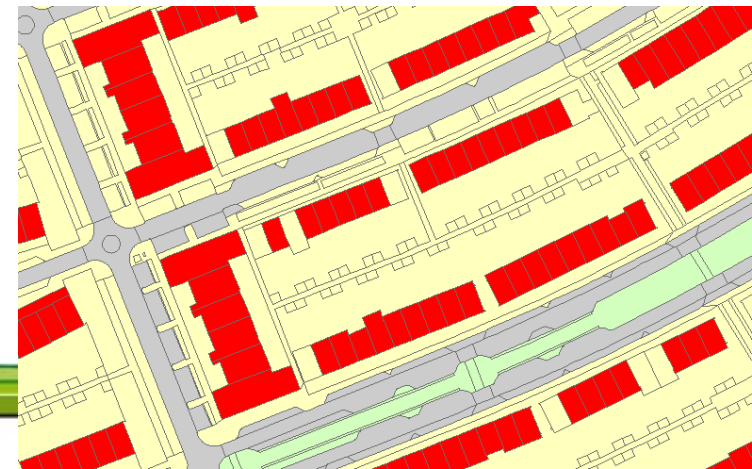
Verbetering: 'Constrained tGAP' structuur

- Gebruik de kennis zoals aanwezig 1:10.000
- 1:1.000 objecten samenvoegen tot 1:10.000 is bereikt
- Welke 1:1.000 objecten horen bij welk 1:10.000 gebied

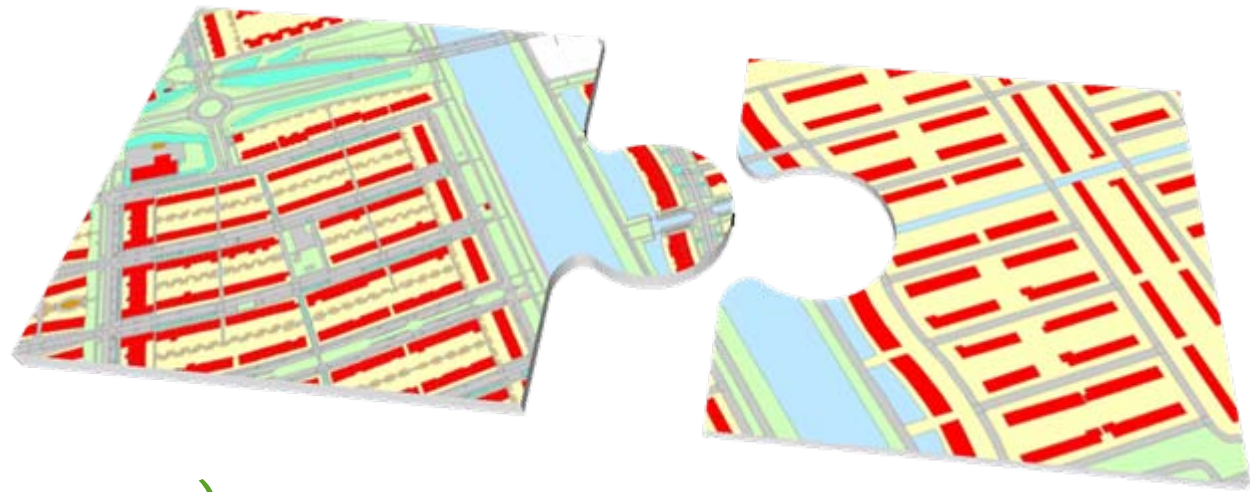

?

alternatieven
onderzocht

Ontwikkeling van een vario-schaal IMGEO op basis van de 'constrained tGAP' structuur

Eerste idee:
Jan Haunnert (Hannover)

Testen door Arjen Homan
Afstudeerproject bij de Gemeentewerken Rotterdam

Meer schalen meer producten

IMGEO (GBKN) 1:1.000

TOP10NL 1:10.000

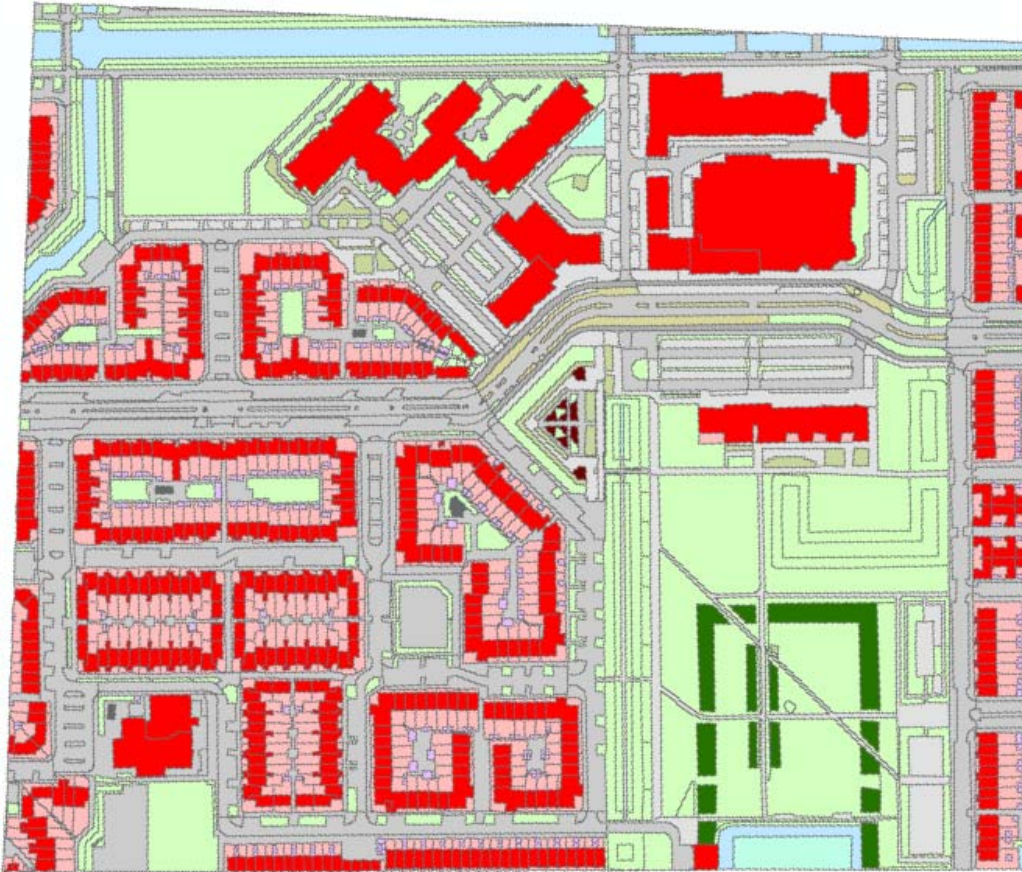
Basisidee: grootschalige kaart is gedetailleerd,
actueel en bevat alle informatie, dus
middenschaal afleiden

■ **Voordeel:** geen dubbele inwinning, consistentie

■ **Nadeel:** afleiden valt niet mee

Wat te leveren op schaal 1:2.500, 1:6.000,...?

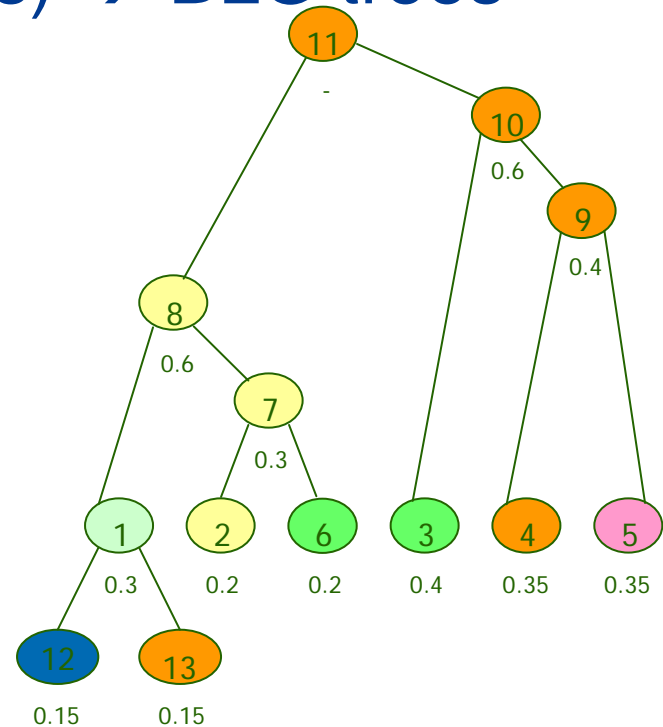
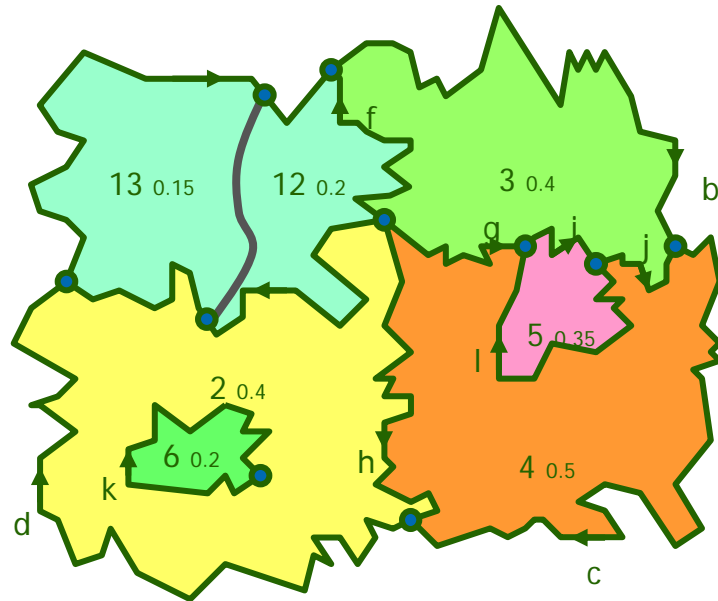
Na Almere resultaat in Rotterdam:

tGAP datastructuur

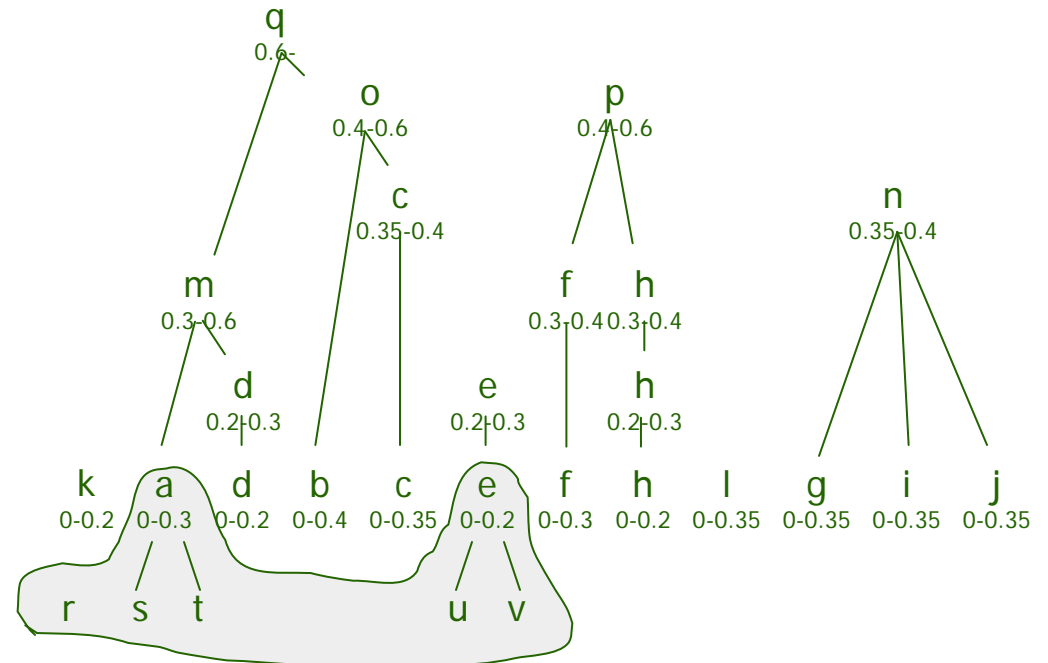
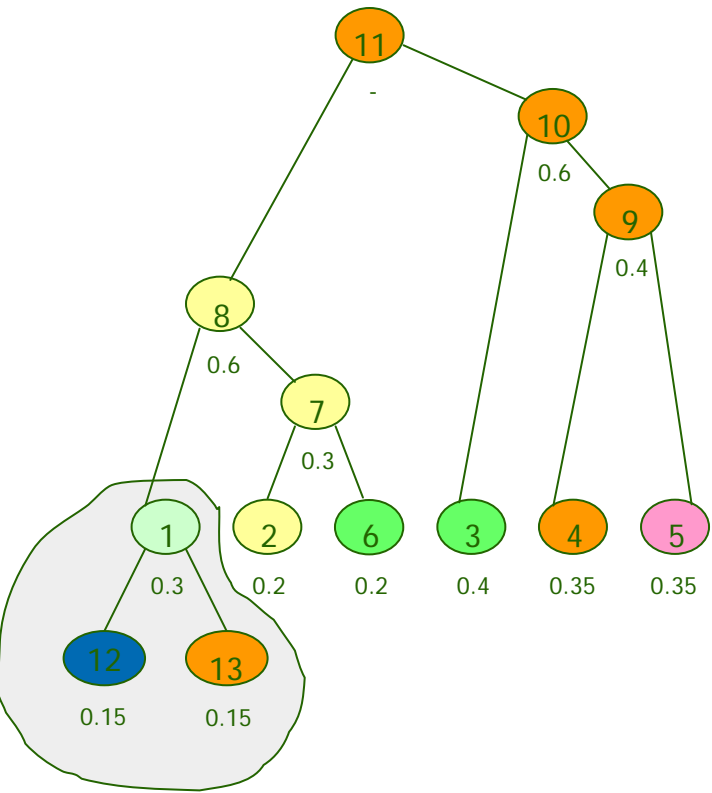
Gebaseerd op topologische structuur:

- face tree (aggregaties)
- edge forest (simplificaties) → BLG trees

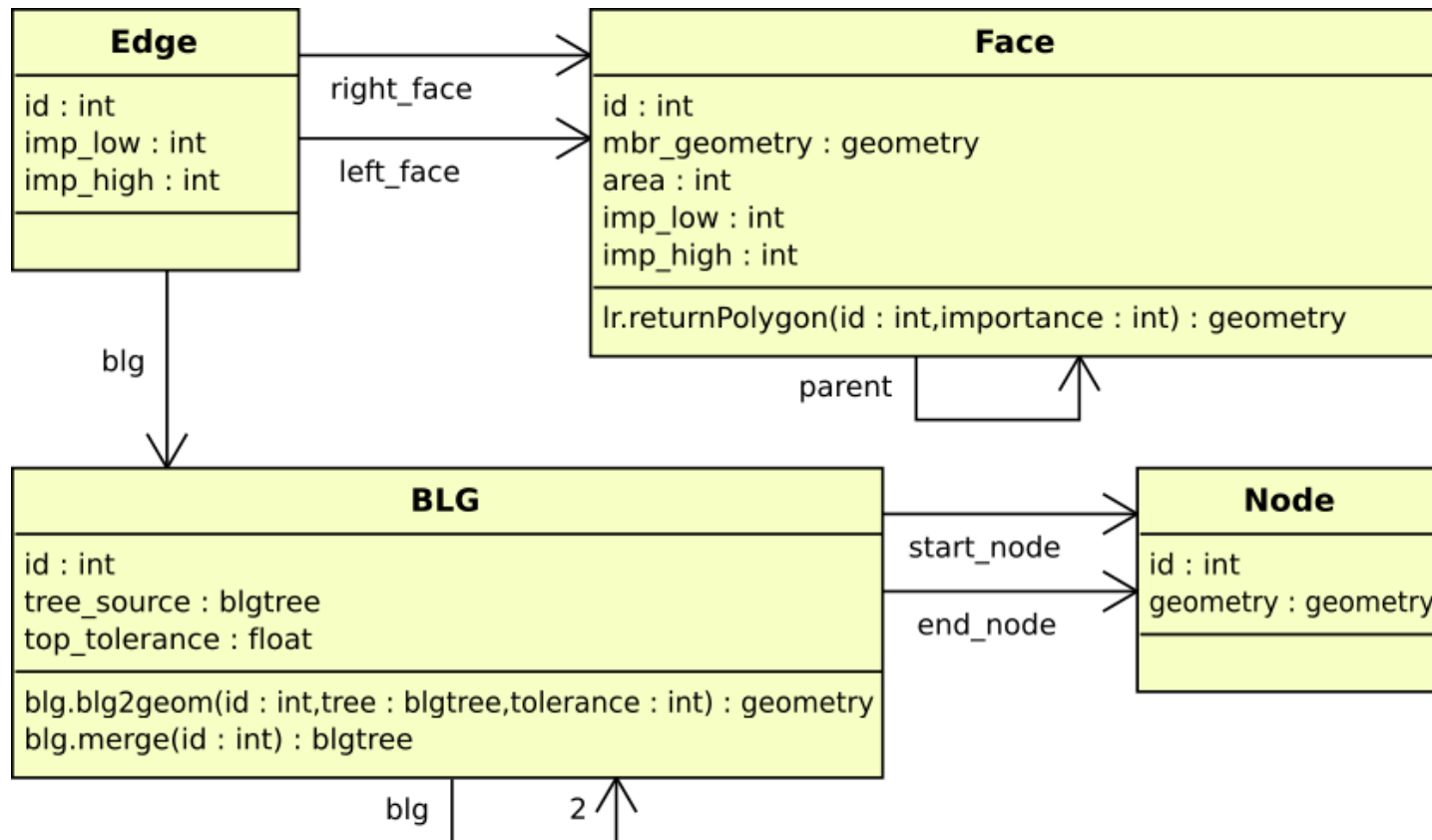

tGAP: topologie+schaal

Intervallen met schaal-ranges

DBMS Implementatie tGAP structuur

Radius Topology Wrapper Manager

File Wrappers Help

Quickstart

 Provides a convenient method for creating topology for a set of tables. This process fixes topological errors (such as gaps, overlaps, overshoots and undershoots) by snapping data together based on a set of rules.

TGAP Support

 Creates a TGAP topology structure (as defined by TU Delft) and generalizes the data according to the tgap rules

TGAP Support

TGAP Support

Generalize TGap or CTGap structure

By pressing the Run button, you will start the process of generalizing the TGap/CTGap structure.

TGAP Support

Create Dataset Topology or Run Generalization

Select whether you want to create the initial TGap dataset from an existing Radius Topology manifold, or whether you want to run the TGap/CTGap generalization process on a dataset.

- Create TGap dataset from a Radius Topology manifold
- Run TGap/CTGap generalization on a dataset

Vario-schaal techniek conclusies

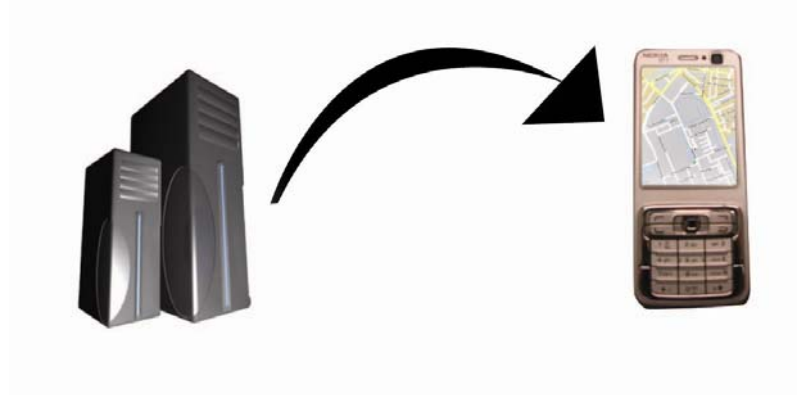
- Allereerste niet-redundante schaalloze vector datastructuur ooit
- tGAP is zeer geschikt voor web/netwerk (progressieve overdracht)
- Vullen van tGAP structuur is niet triviaal en afhankelijk van geometrische en semantische aspecten
- Onafhankelijke themas → meerdere tGAP structuren (vergelijk: index in DBMS)
- DBMS views voor niet-tGAP-bewuste clients
- Van onderzoek naar praktijk (1Spatial Radius Topology)

Onderwerpen presentatie

- Introductie

- Smooth zooming en panning, TU Delft

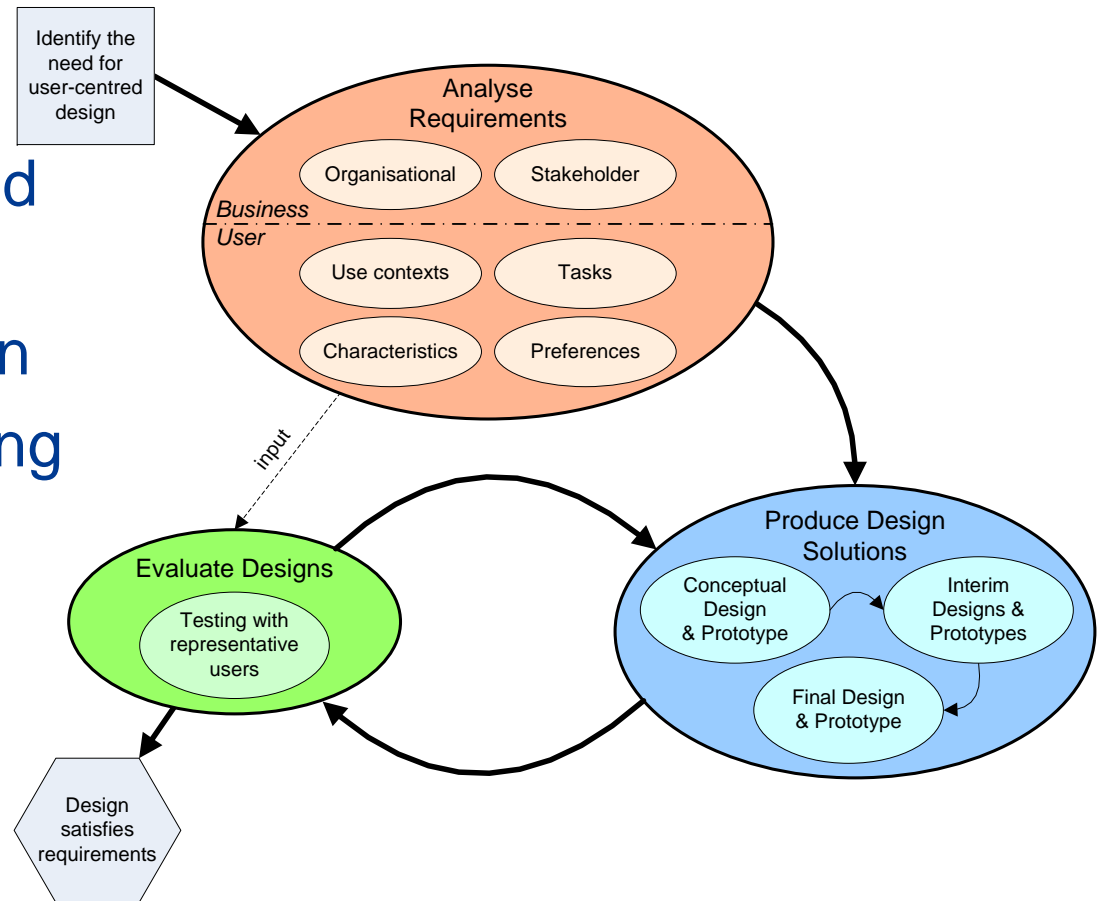
- Gebruikersgericht ontwerpen
  - Declutter van schermen, TNO
  - Veldexperiment geo-identificatie

Gebruiksgericht ontwerpen

- Vroege en continue focus op gebruiker en taak

- Sterke betrokkenheid van gebruikers
- Empirische metingen
- Iteratieve ontwikkeling
- Prototypes

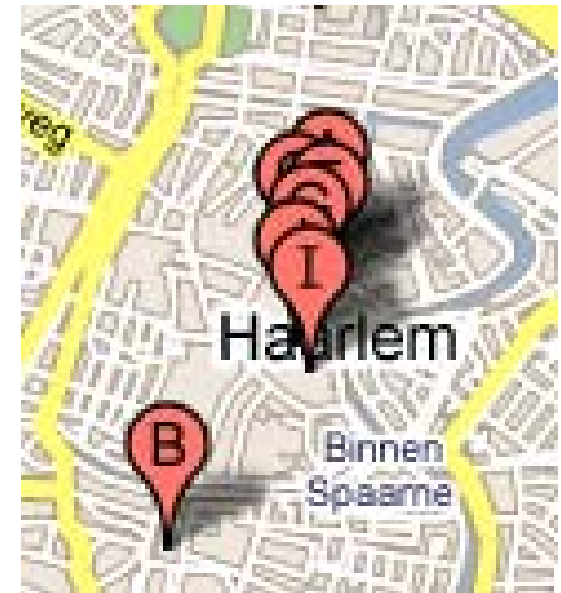
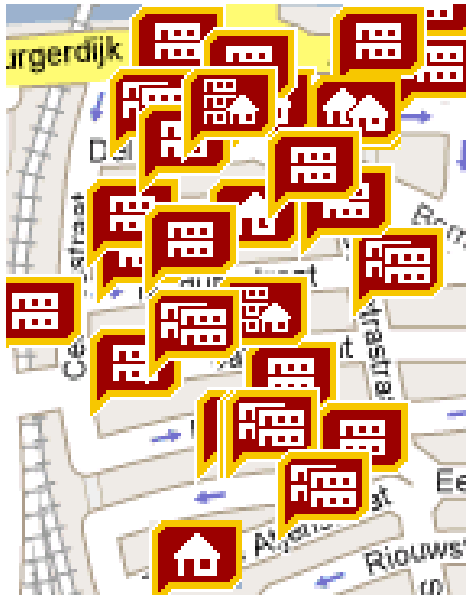

Bron:

van Elzakker, C.P.J.M. & K. Wealands (2007), *Use and users of multimedia cartography*. In: W. Cartwright; M.P. Peterson & G. Gartner (eds.), *Multimedia Cartography, Second Edition*. Berlin etc. : Springer. Chapter 34, pp. 487 - 504.

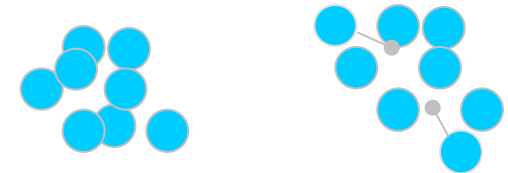
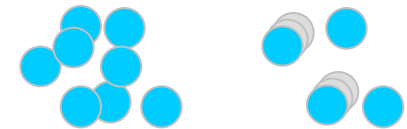
Clutter

- TNO: Rosemarijn Looije, Guido te Brake, Mark Neerincx
- Vergelijking van methoden om clutter tegen te gaan

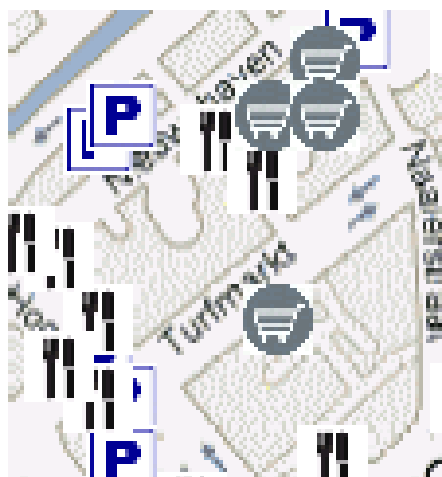

Decluttering methodes

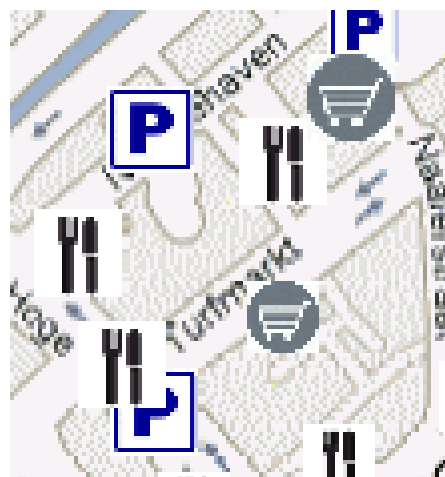
- Aggregeren; Meerdere objecten worden gepresenteerd door een symbool.
- Spreiden; overlappende objecten zijn zo verspreid dat ze elkaar niet meer overlappen terwijl ze hun originele positie zo goed mogelijk behouden.
- Aggregeer, spreid en hou originele locatie; aggregeer object, maar houd kleiner object op de originele locatie. De geaggregeerde objecten moeten dan worden verspreid om elkaar niet te overlappen.

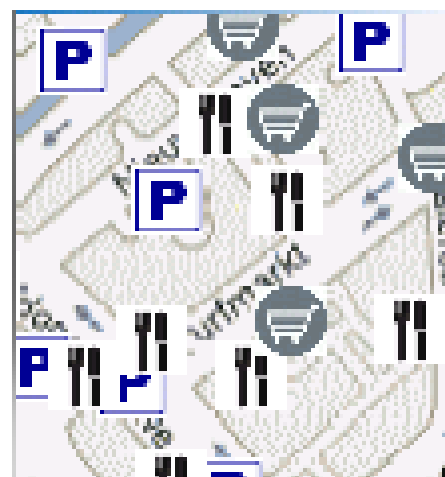
De vier verschillende declutter opties

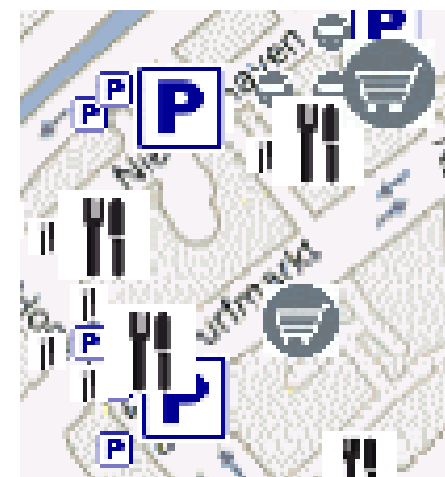
geen declutter

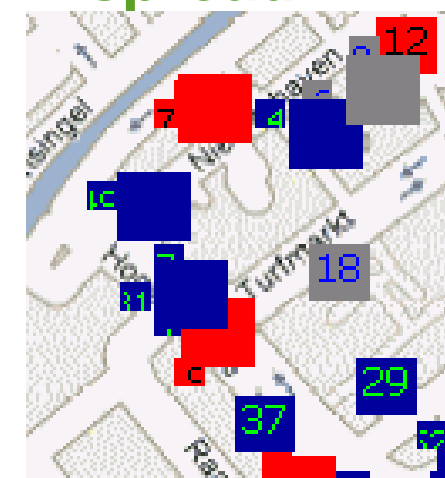
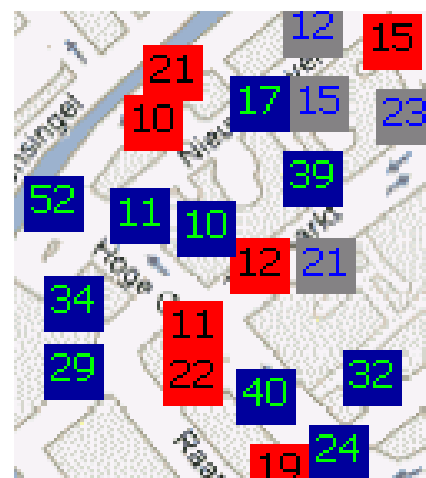
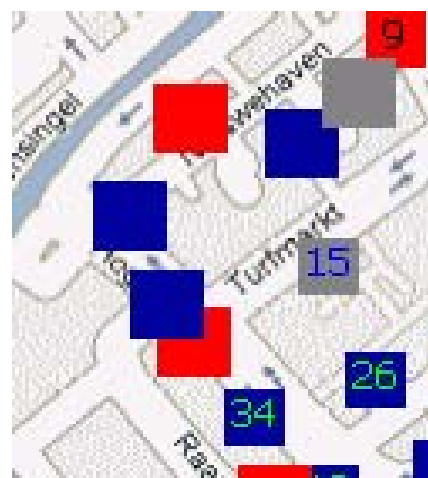
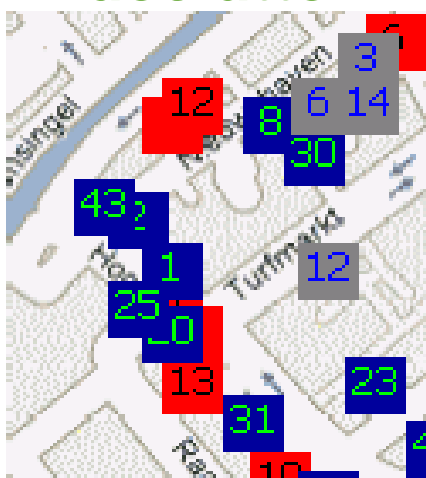
aggregate

spread

aggregate-spread

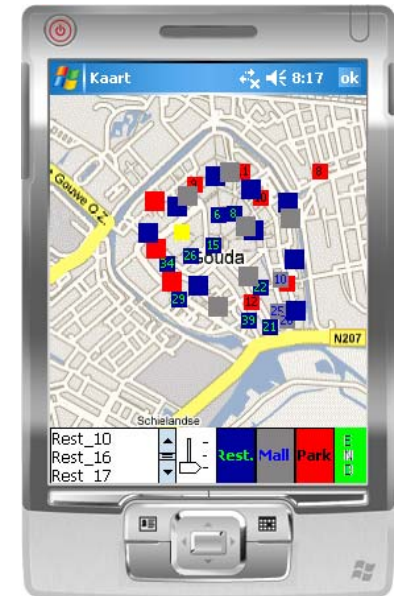

Experiment

- Een zoektaak: vind de dichtstbijzijnde X (winkel, parkeerplaats, restaurant) en vind uit aan welke straat deze ligt.
- Een lokaliseertaak: In welke straat is X (winkel, parkeerplaats, restaurant) met nummer Q.
- Een identificatie taak: vind een X (winkel, parkeerplaats, restaurant) met label Y en vind uit welk nummer het heeft.
- Een navigeertaak: jij bent bij parkeerplaats Q, en je moet de kortste route plannen van drie winkels en een restaurant.

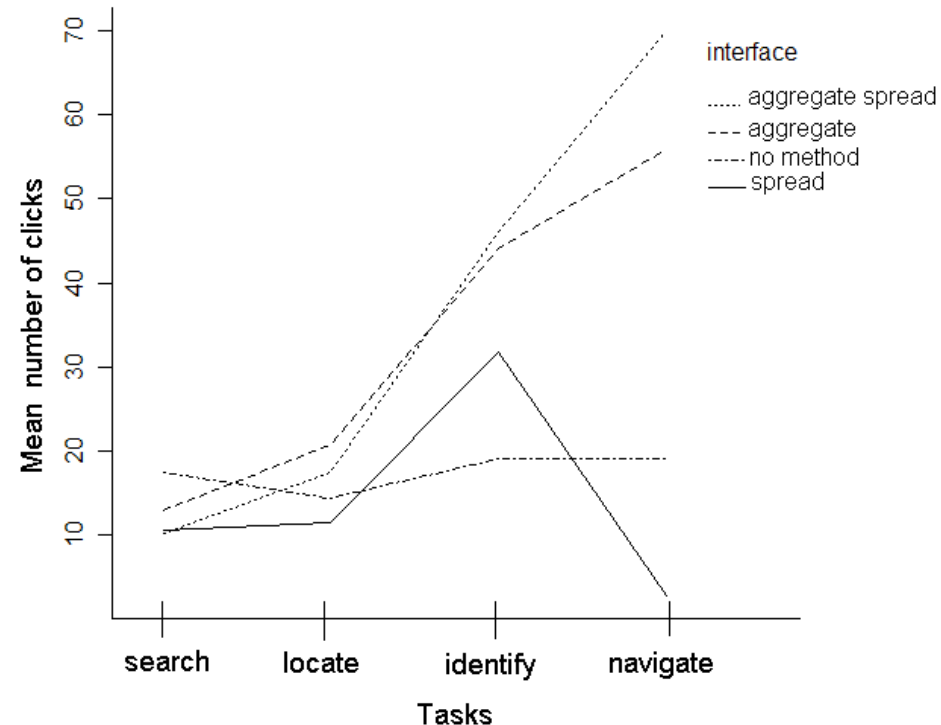
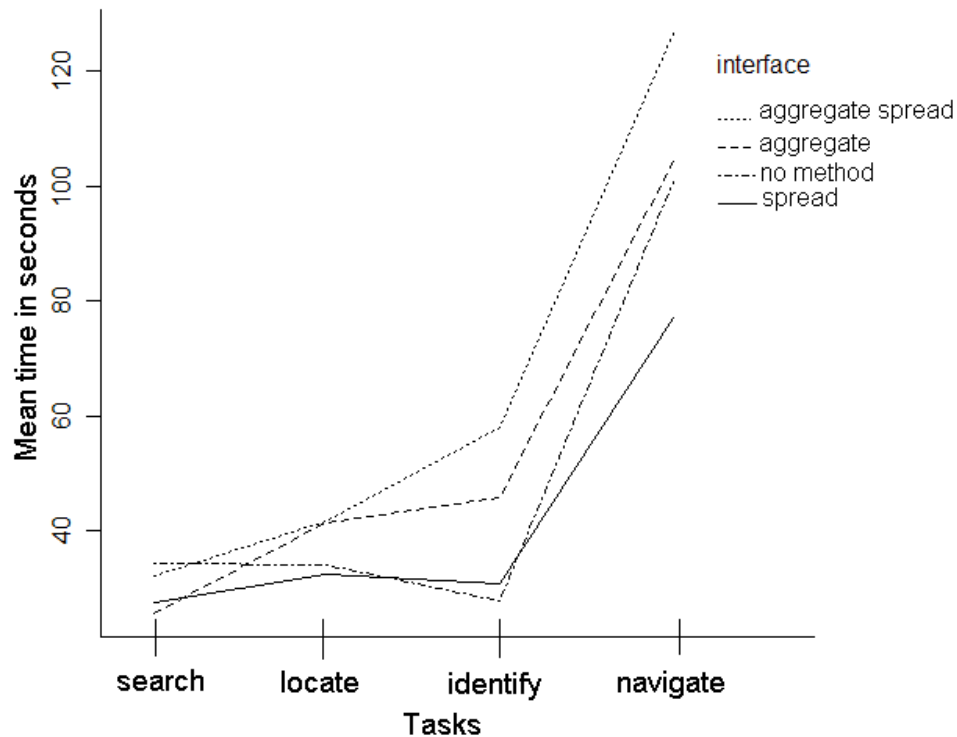
Opzet van het experiment

- Elke deelnemer voert alle 4 taken uit met elke interface.
- Hypothese: de beste declutterraanpak is taakafhankelijk.
- 8 deelnemers
- Maten:
  - Tijd per taak (efficiëntie)
  - Aantal klikken (efficiëntie)
  - Aantal fouten (effectiviteit)
  - Vragenlijst over gebruikersvoorkeur en tevredenheid

Objectieve maten

Verspreiden en geen methode sneller dan geaggregeerd en geaggregeerd verspreid, en ook minder klikken nodig.

Subjectieve maten (vragenlijst)

Int.	clear	Easy in use	Good idea	Easy to learn	Enjoy- able	fast
NM	1,5	2,88	3,25	1,5	3,25	3,13
AGS	1,75	3,13	3	1,75	3,38	3,25
AG	1,75	2,75	2,63	1,38	2,88	2,88
S	1,38	2,25	2,13	1,25	2,5	2,38

NM = geen declutter
 AGS = aggregate+spread
 AG = aggregate
 S = spread

Int.	Search task	Locate task	Identify task	Navigate task
NM	1,75	2,5	3,375	3,13
AGS	1,75	2,125	3,625	3,75
AG	1,88	1,88	3,13	3,38
S	1,13	2,25	3,88	3,13

Conclusie declutter

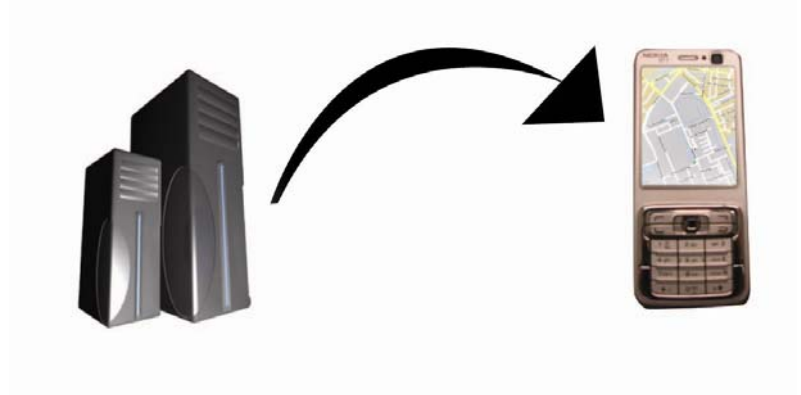
- Deze interface was gemaakt met dit experiment in gedachten en voldoet daardoor niet aan een heleboel andere eisen voor gebruiksvriendelijkheid.
- Gebruikersvoorkeur is taakafhankelijk, efficiëntie en effectiviteit niet echt.
- De snelheid van de geaggregeerde methodes kan verhoogd worden door meer informatie in the tekstbox te geven (links onder).
- Toekomstig onderzoek: kijken naar variatie tussen gebruikers. Uit observatie bleek dat er grote verschillen waren tussen het herinneren van de belangrijke locaties wanneer het zoomniveau of de zichtbare lagen werden gewijzigd.

Onderwerpen presentatie

- Introductie

- Smooth zooming en panning, TU Delft

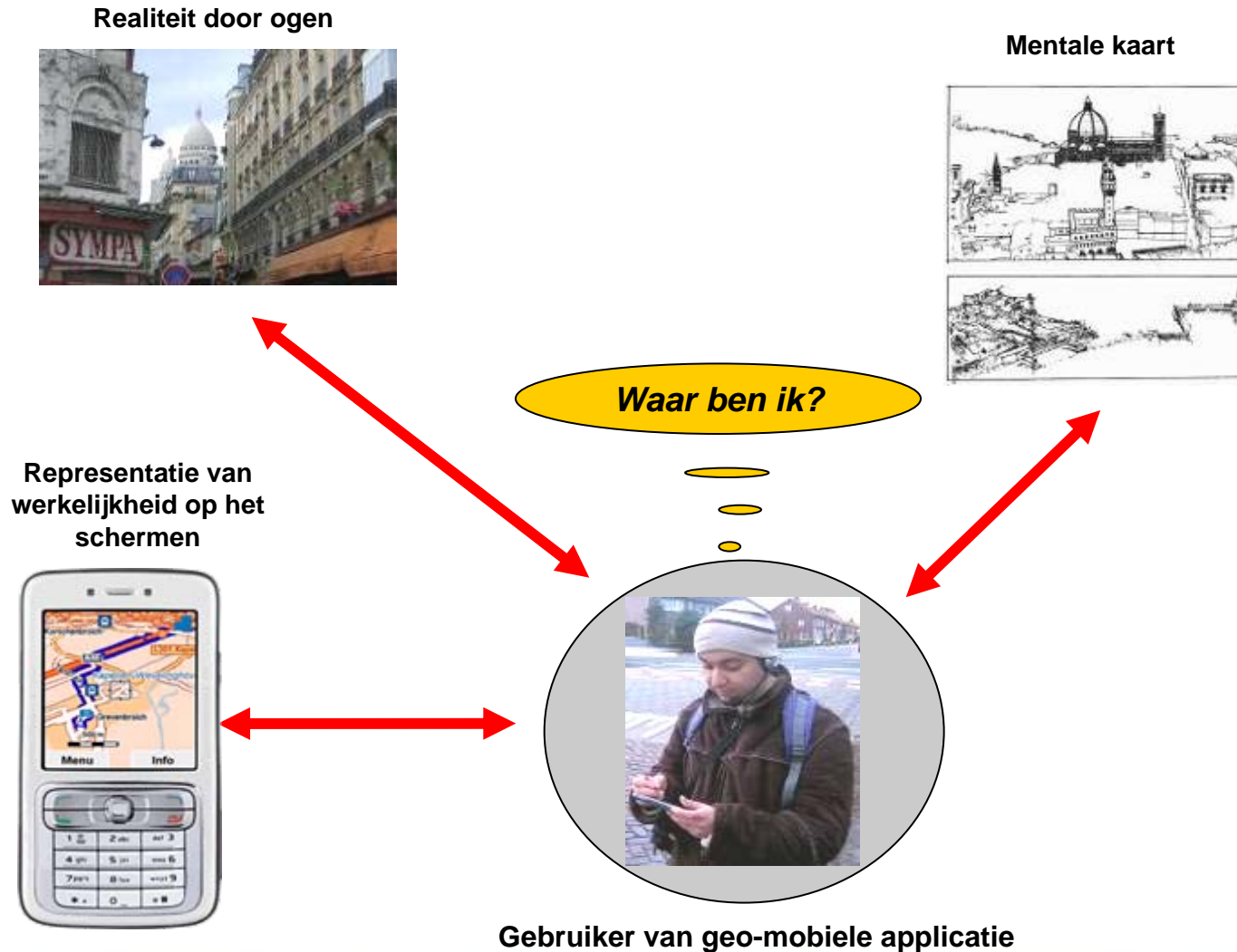
- Gebruikersgericht ontwerpen
  - Declutter van schermen, TNO
  - Veldexperiment geo-identificatie

Veldexperiment geo-identificatie

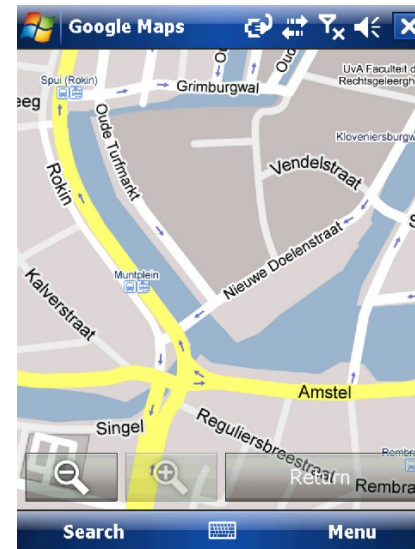
- ITC: Corné van Elzaker, Ioannis Delikostidis
- Doel van het experiment: inventarisatie van de problemen waar mensen tegenaan lopen en welke aspecten van de omgeving en de kaart ze gebruiken bij het beantwoorden van de vragen:
  - Waar ben ik?
  - Hoe kom ik ergens?
  - Wat heb ik gezien?

Persoonlijke geo-identificatie: waar ben ik, hoe kom ik ergens, en wat heb ik gezien?

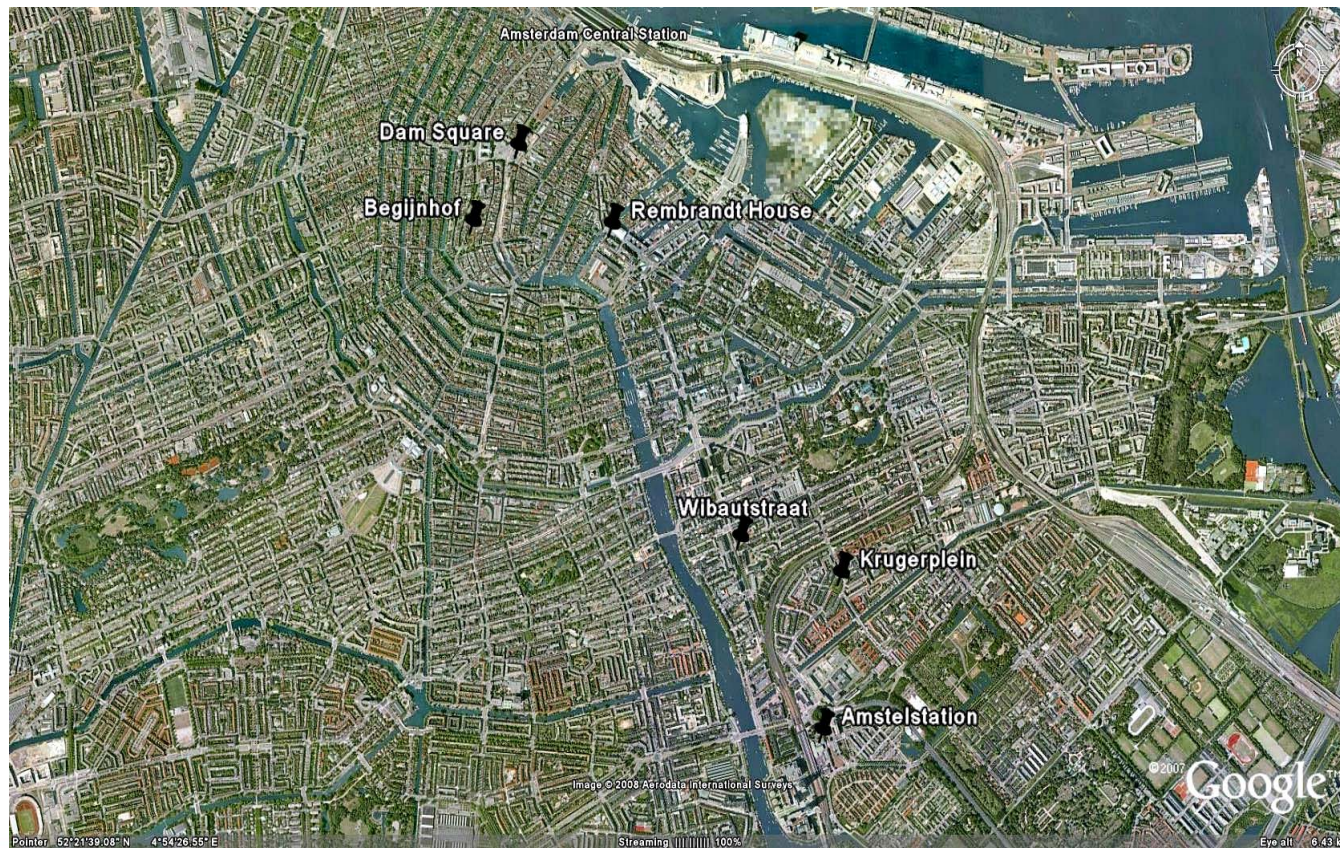
Persoonlijke geo-identificatie

- Landmarks – Zowel in echte als in virtuele wereld (op alle schalen). Ondersteunen opbouwen van mentaal beeld.
- Soepel zoomen en pannen is prettig om de lokale omgeving te linken aan een grotere context.

Opzet experiment

- In Amsterdam, omdat ITC studenten niet bekend.
- 8 PhD studenten.
- Van metrostation naar 2 interessante punten lopen.

Methode: veldexperiment

- Om de vragen te beantwoorden is er een veldexperiment opgezet.
  - Vragenlijsten
  - Observaties
  - “Thinking aloud”
  - Video/audio opnames
  - Scherm logs
  - GPS tracking
  - Teken en mentale kaart
  - Semi-gestructureerde interviews

Wat wordt opgenomen?

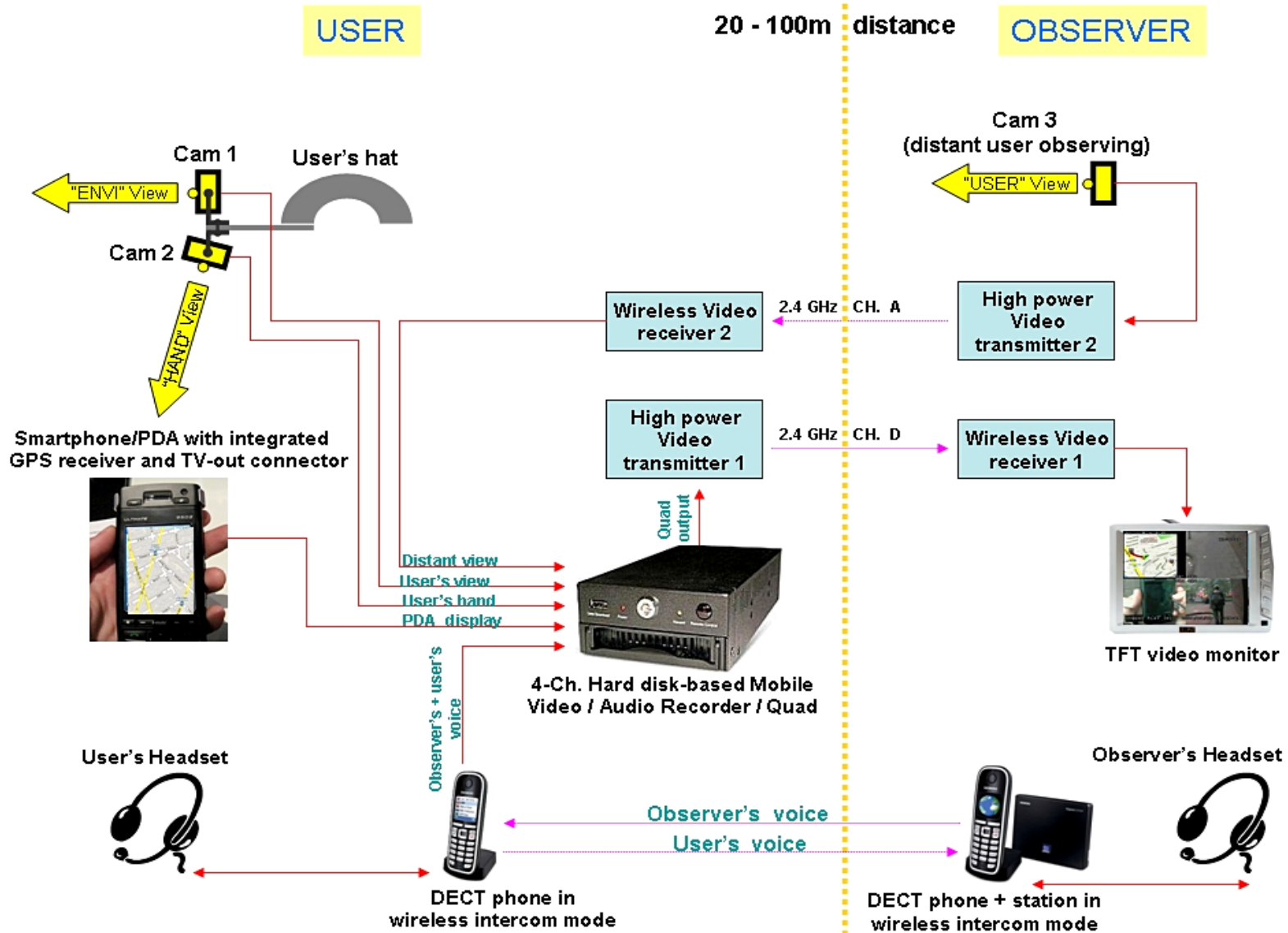
De gebruikers observeren

Gebruiker

Observant

Mobiel observatie- en hardopdenksysteem voor gebruikersonderzoek in het veld

Resultaten: persoonlijke geo-identificatie

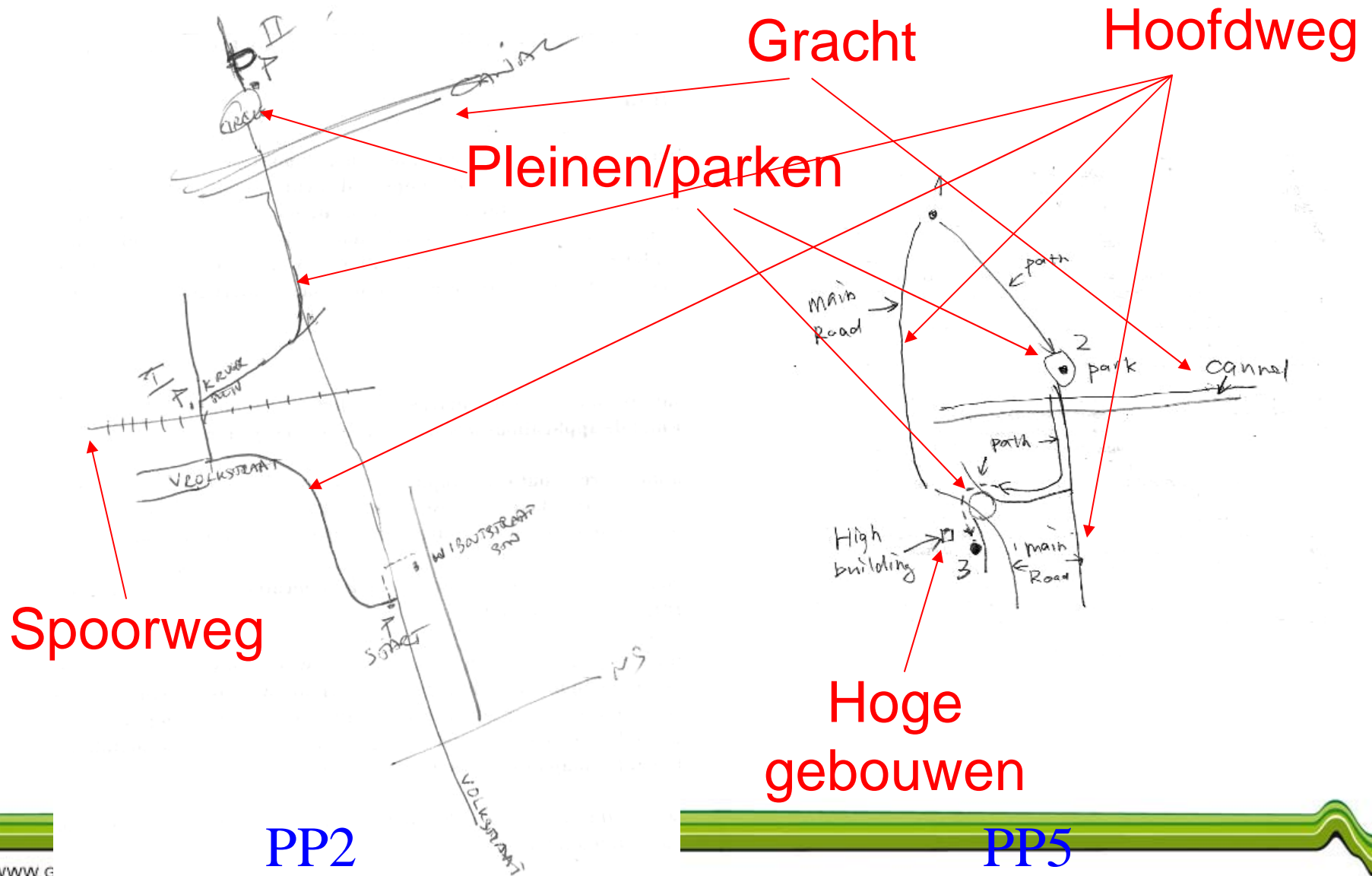
■ Problemen door

- GPS onnauwkeurigheid
- Groottes op kaart en realiteit kwamen niet overeen
- Oriëntatiepijl stond niet de goede kant op
- Kaart niet in looprichting
- Veel zoomen nodig om mentale kaart goed te houden

Resultaten: oriëntatiepunten

- Veel gebruikte oriëntatiepunten waren kerken, grachten, bruggen en grote winkels
- Niet alle gebruikte oriëntatiepunten zijn zowel in realiteit als virtueel beschikbaar, of ze lijken niet op elkaar
- Oriëntatiepunten moeten herkenbaar zijn op verschillende zoomniveaus
- Veel kijken naar mobiel apparaat verslechtert de opbouw van mentale kaart
- Teveel 3D-modellen maakt oriëntatie lastig
- Foto's zijn mogelijk effectiever dan 3D-modellen

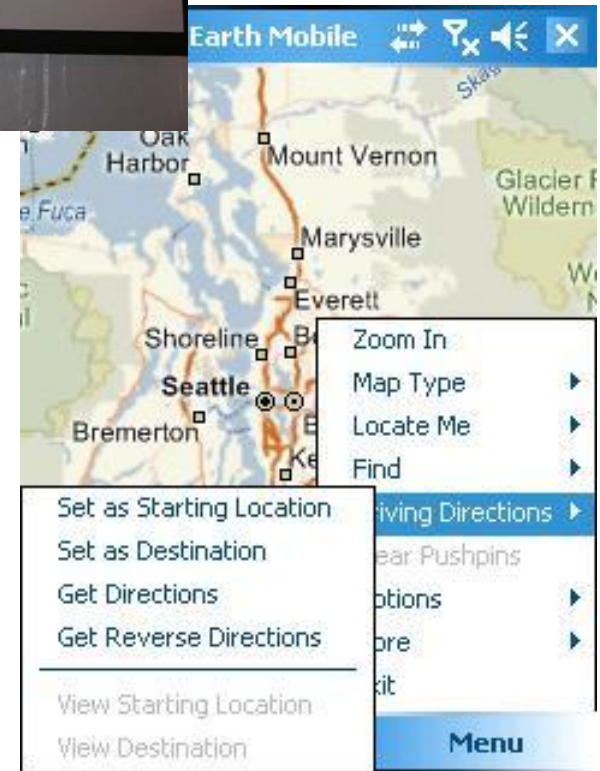
Analyse mentale kaarten

Conclusie veldexperimenten

- Veldexperimenten zijn lastig maar zeer nuttig.
  - Hierdoor wordt het duidelijk welke oriëntatiepunten gebruikt worden en wat de variatie is tussen proefpersonen.
  - Gebruikersgericht onderzoek noodzakelijk bij onderzoek naar eisen.
- Meer onderzoek is nodig naar visualisatie van landmarks en naar smooth zoomen en pannen.
- Meer onderzoek is nodig naar hoe echte en virtuele werelden beter aan elkaar gekoppeld kunnen worden.

Vragen?

■ <http://www.rgi-otb.nl/uwsm2>

■ <http://kennis.rgi.nl/> (zoek RGI-233 → vele resultaten..)